

PASSFR.EU

A Digital Learning Platform for Generation Z:
Passport to IFRS®

2-ASIS TARPTAUTINIS FINANSINĖS ATSKAITOMYBĖS STANDARTAS „Akcijų verte pagrįstas mokėjimas“

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

2-OJO TFAS TAIKYMAS

PAGRINTINĖS APIBRĖŽTYS

1

Susitarimas dėl akcijų
verte pagrįsto mokėjimo

2

Akcijų verte pagrįsto
mokėjimo sandoris

3

Akcijų verte pagrįsto
mokėjimo sandoris, už kurį
atsiskaitoma pinigais

4

Akcijų verte pagrįsto
mokėjimo sandoris, už kurį
atsiskaitoma nuosavybės
priemonėmis

PAGRINTINĖS APIBRĖŽTYS

1

Susitarimas dėl akcijų vertė pagrįsto mokėjimo

2

Akcijų vertė pagrįsto mokėjimo sandoris

3

Akcijų vertė pagrįsto mokėjimo sandoris, už kurį atsiskaitoma pinigais

4

Akcijų vertė pagrįsto mokėjimo sandoris, už kurį atsiskaitoma nuosavybės priemonėmis

PAGRINTINĖS APIBRĖŽTYS

1

Susitarimas dėl akcijų vertė pagrįsto mokėjimo

2

Akcijų vertė pagrįsto mokėjimo sandoris

3

Akcijų vertė pagrįsto mokėjimo sandoris, už kurį atsiskaitoma pinigais

4

Akcijų vertė pagrįsto mokėjimo sandoris, už kurį atsiskaitoma nuosavybės priemonėmis

PAGRINTINĖS APIBRĖŽTYS

1

Susitarimas dėl akcijų vertė pagrįsto mokėjimo

2

Akcijų vertė pagrįsto mokėjimo sandoris

3

Akcijų vertė pagrįsto mokėjimo sandoris, už kurį atsiskaitoma pinigais

4

Akcijų vertė pagrįsto mokėjimo sandoris, už kurį atsiskaitoma nuosavybės priemonėmis

PAGRINTINĖS APIBRĖŽTYS: SUTEIKTI TEISĘ ir TEISIŲ SUTEIKIMO SĄLYGA

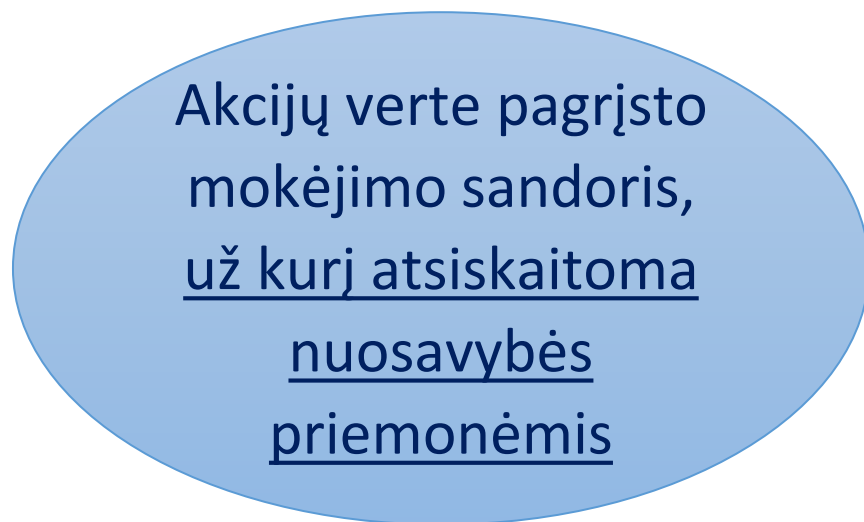
Suteikti teisę = įgyti
teisę.

Teisių suteikimo sąlyga = arba
paslaugų suteikimo, arba
veiklos sąlyga.

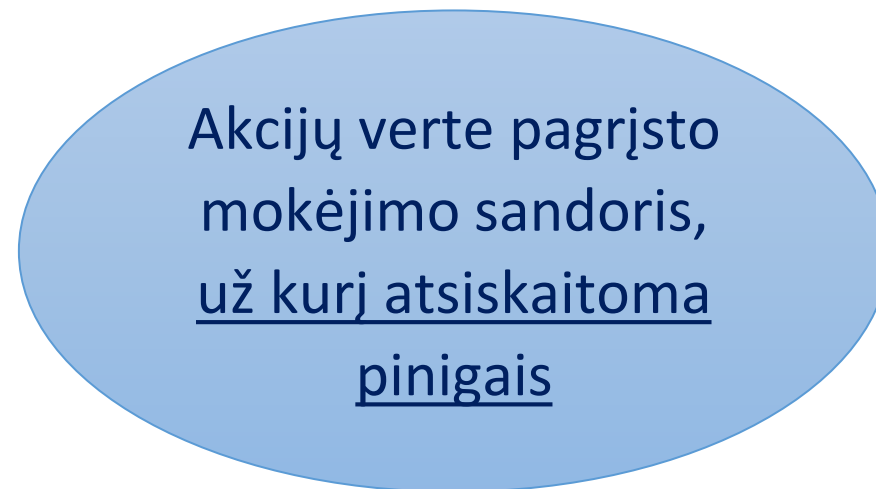
**Teisių suteikimo
laikotarpis** = laikotarpis,
per kurį turi būti įvykdytos
visos susitarime nurodytos
teisių suteikimo sąlygos.

PRIPAŽINIMAS IR VERTINIMAS

Akcijų verte pagrįstų sandorių pripažinimo kriterijai

Nuosavybės
padidėjimas

Įsipareigojimo
padidėjimas

AKCIJŲ VERTE PAGRĮSTO MOKĖJIMO SANDORIAI, UŽ KURIUOS ATSISKAITOMA NUOSAVYBĖS PRIEMONĖMIS

Gautų prekių ar paslaugų ir atitinkamo nuosavybės padidėjimo ĮVERTINIMAS **TIKRAJA VERTE.**

AKCIJŲ VERTE PAGRĮSTO MOKĖJIMO SANDORIAI, UŽ KURIUOS ATSISKAITOMA NUOSAVYBĖS PRIEMONĖMIS

Ar galima patikimai įvertinti gautų prekių ir paslaugų tikrąją vertę?

Sandoris su:

Ne darbuotojai

Darbuotojai

Įvertinimas

TAIP

NE

TAIP

Prekių ir paslaugų
TIKROJI VERTĖ
gavimo dieną

Nuosavybės
priemonių **TIKROJI**
VERTĖ suteikimo
dieną

AKCIJŲ VERTE PAGRĮSTO MOKĖJIMO SANDORIAI, UŽ KURIUOS ATSISKAITOMA NUOSAVYBĖS PRIEMONĖMIS – ne darbuotojų pavyzdys

Pavyzdžiui, ūkio subjektas sutinka išleisti akcijas savo advokatams mainais už jų paslaugas, susijusias su ieškiniu. Ūkio subjektas iš teisininkų gauna sąskaitą faktūrą už tikrąją suteiktų paslaugų vertę, pvz., 20 000 PV.

Kaip ūkio subjektas įvertins sandorį?

AKCIJŲ VERTE PAGRĮSTO MOKĖJIMO SANDORIAI, UŽ KURIUOS ATSISKAITOMA NUOSAVYBĖS PRIEMONĖMIS – darbuotojai

Pirmųjų metų pradžioje ūkio subjektas sudaro sutartį su 10 savo vadovų suteikti jiems po 100 akcijų pasirinkimo sandorių su sąlyga, kad kiekvienas išliks tarnyboje trejus metus. Numatoma akcijų pasirinkimo sandorio tikroji vertė pirmųjų metų pradžioje yra 6 PV. Tačiau antraisiais metais ūkio subjektą palieka 2 vadovai.

Kaip šis sandoris turėtų būti pripažintas?

AKCIJŲ VERTE PAGRĮSTO MOKĖJIMO SANDORIAI, UŽ KURIUOS ATSISKAITOMA NUOSAVYBĖS PRIEMONĖMIS – darbuotojai

TIKROJI VERTĖ = 10 vadovų * 100 akcijų pasirinkimo sandorių * 6PV
= 6 000 PV

D Išlaidos 2 000 (1/3 nuo 6 000 PV)

K Nuosavybė 2 000 (1/3 nuo 6 000 PV)

AKCIJŲ VERTE PAGRĮSTO MOKĖJIMO SANDORIAI, UŽ KURIUOS ATSISKAITOMA NUOSAVYBĖS PRIEMONĖMIS – darbuotojai

Antraisiais metais dirba tik 8 vadovai, todėl sutartis galioja tik jiems.

$$\begin{aligned} \text{TIKROJI VERTĖ} &= 8 \text{ vadovai} * 100 \text{ akcijų pasirinkimo sandorių} * 6 \text{ PV} \\ &= 4\,800 \text{ PV} \end{aligned}$$

D Išlaidos 1 200 (4 800 * 2/3 = 3 200 PV – 2 000 pripažinti pirmaisiais metais)

K Nuosavybė 1 200 (4 800 * 2/3 = 3 200 PV – 2 000 pripažinti pirmaisiais metais)

AKCIJŲ VERTE PAGRĮSTO MOKĖJIMO SANDORIAI, UŽ KURIUOS ATSISKAITOMA NUOSAVYBĖS PRIEMONĖMIS – darbuotojai

Jei trečiaisiais metais pokyčių nebus, ūkio subjektas likusį 1 600 PV (4 800 PV – 3 200 PV pripažinta per pirmuosius dvejus metus) pripažins sąnaudomis ir nuosavybės padidėjimu.

D Sąnaudos 1 600 PV

K Nuosavybė 1 600 PV

AKCIJŲ VERTE PAGRĮSTO MOKĖJIMO SANDORIAI, UŽ KURIUOS ATSISKAITOMA NUOSAVYBĖS PRIEMONĖMIS – darbuotojai su vidiniais kriterijais

Ūkio subjekto pardavimų skyriuje dirba 50 žmonių ir kiekvienam suteikiami akcijų pasirinkimo sandoriai tokiomis sąlygomis: darbuotojai turi likti dirbti trejus metus ir prisidėti prie pardavimų didinimo.

(i) Jei vidutinis pardavimo padidėjimas yra mažesnis nei 5 %, kiekvienas darbuotojas gauna 50 akcijų pasirinkimo sandorių.

(ii) Jei vidutinis pardavimo padidėjimas yra didesnis nei 5 %, kiekvienas darbuotojas gauna 100 akcijų pasirinkimo sandorių. Akcijų pasirinkimo sandorio tikroji vertė yra 30 PV.

Žmogiškųjų išteklių skyriaus duomenys rodo, kad darbuotojų kaita siekia 20 %, o tai reiškia, kad iki laikotarpio pabaigos tarnyboje liks 40 darbuotojų.

Papildoma informacija:

Metinis pardavimų augimas siekia 4 % pirmaisiais metais, ir 7 % antraisiais metais. Trečiaisiais metais pardavimų augimas siekia 6 %, o faktinis likusių darbuotojų skaičius – 42.

Kaip šis sandoris turėtų būti pripažintas?

AKCIJŲ VERTE PAGRĮSTO MOKĖJIMO SANDORIAI, UŽ KURIUOS ATSISKAITOMA NUOSAVYBĖS PRIEMONĖMIS – darbuotojai su vidiniais kriterijais

Akcijų verte pagrįsto sandorio, už kurį atsiskaitoma nuosavybės priemonėmis, skaičiavimai su vidiniais veiklos kriterijais

Metai	Bendros tikrosios vertės apskaičiavimas	Laikotarpio sąnaudos	Sukauptos sąnaudos
Pirmieji metai	50 darbuotojų * 80 % * 50 akcijų pasirinkimo sandorių vienam darbuotojui * 30 PV už akcijų pasirinkimo sandorį = 60 000 PV	60 000 PV / 3 = 20 000 PV	20 000 PV

AKCIJŲ VERTE PAGRĮSTO MOKĖJIMO SANDORIAI, UŽ KURIUOS ATSISKAITOMA NUOSAVYBĖS PRIEMONĖMIS – darbuotojai su vidiniais kriterijais

Akcijų verte pagrįsto sandorio, už kurį atsiskaitoma nuosavybės priemonėmis, skaičiavimai su vidiniais veiklos kriterijais

Metai	Bendros tikrosios vertės apskaičiavimas	Laikotarpio sąnaudos	Sukauptos sąnaudos
Pirmieji metai	50 darbuotojų * 80 % * 50 akcijų pasirinkimo sandorių vienam darbuotojui * 30 PV už akcijų pasirinkimo sandorį = 60 000 PV	60 000 PV / 3 = 20 000 PV	20 000 PV
Antrieji metai	50 darbuotojų * 80 % * 100 akcijų pasirinkimo sandorių vienam darbuotojui * 30 PV už akcijų pasirinkimo sandorį = 120 000 PV	80 000 PV – 20 000 PV = 60 000 PV	120 000 PV * 2/3 = 80 000 PV

AKCIJŲ VERTE PAGRĮSTO MOKĖJIMO SANDORIAI, UŽ KURIUOS ATSISKAITOMA NUOSAVYBĖS PRIEMONĖMIS – darbuotojai su vidiniais kriterijais

Akcijų verte pagrįsto sandorio, už kurį atsiskaitoma nuosavybės priemonėmis, skaičiavimai su vidiniais veiklos kriterijais

Metai	Bendros tikrosios vertės apskaičiavimas	Laikotarpio sąnaudos	Sukauptos sąnaudos
Pirmieji metai	50 darbuotojų * 80 % * 50 akcijų pasirinkimo sandorių vienam darbuotojui * 30 PV už akcijų pasirinkimo sandorį = 60 000 PV	60 000 PV / 3 = 20 000 PV	20 000 PV
Antrieji metai	50 darbuotojų * 80 % * 100 akcijų pasirinkimo sandorių vienam darbuotojui * 30 PV už akcijų pasirinkimo sandorį = 120 000 PV	80 000 PV – 20 000 PV = 60 000 PV	120 000 PV * 2/3 = 80 000 PV
Tretieji metai	42 darbuotojai * 100 akcijų pasirinkimo sandorių vienam darbuotojui * 30 PV už akcijų pasirinkimo sandorį = 126 000 PV	126 000 PV – 80 000 PV = 46 000 PV	126 000 PV

AKCIJŲ VERTE PAGRĮSTO MOKĖJIMO SANDORIAI, UŽ KURIUOS ATSISKAITOMA NUOSAVYBĖS PRIEMONĖMIS – darbuotojai pagal rinkos kriterijus

Ūkio subjektas kiekvienam iš savo 5 vadovų suteikia 100 akcijų pasirinkimo sandorių tokiomis sąlygomis: vadovai turi likti dirbti trejus metus, o akcijų kaina pasibaigus trejiems metams turėtų padidėti 25 %. Akcijų pasirinkimo sandorio tikroji vertė yra 15 PV.

Ūkio subjektas akcijų pasirinkimo sandorio tikrajai vertei nustatyti taiko modelį, kuriame atsižvelgiama į tikimybę, kad akcijų kaina padidės bent 25 %.

Kaip šis sandoris turėtų būti pripažintas?

AKCIJŲ VERTE PAGRĮSTO MOKĖJIMO SANDORIAI, UŽ KURIUOS ATSISKAITOMA NUOSAVYBĖS PRIEMONĖMIS – darbuotojai pagal rinkos kriterijus

Akcijų verte pagrįsto sandorio, už kurį atsiskaitoma nuosavybės priemonėmis, skaičiavimai pagal rinkos kriterijus

Metai	Bendros tikrosios vertės apskaičiavimas	Laikotarpio sąnaudos	Sukauptos sąnaudos
Pirmieji metai	5 vadovai * 100 akcijų pasirinkimo sandorių vienam vadovui * 15 PV už akcijų pasirinkimo sandorį = 7 500 PV	$7\,500\text{ PV} / 3 = 2\,500\text{ PV}$	2 500 PV
Antrieji metai	5 vadovai * 100 akcijų pasirinkimo sandorių vienam vadovui * 15 PV už akcijų pasirinkimo sandorį = 7 500 PV	$7\,500\text{ PV} / 3 = 2\,500\text{ PV}$	5 000 PV
Tretieji metai	5 vadovai * 100 akcijų pasirinkimo sandorių vienam vadovui * 15 PV už akcijų pasirinkimo sandorį = 7 500 PV	$7\,500\text{ PV} / 3 = 2\,500\text{ PV}$	7 500 PV

D Sąnaudos 2 500 PV

K Nuosavybė 2 500 PV

AKCIJŲ VERTE PAGRĮSTO MOKĖJIMO SANDORIAI, UŽ KURIUOS ATSISKAITOMA PINIGAIS

Ūkio subjektas suteikė teises į akcijų vertės padidėjimą 10 vadovų su sąlyga, kad jie dirbs trejus metus. Teisės į akcijų vertės padidėjimą suteikia darbuotojams teisę gauti piniginę išmoką, lygią akcijų kainos padidėjimui virš 100 PV.

Tikimasi, kad **teisių į akcijų vertės padidėjimą tikroji vertė** bus:

1 500 PV pirmųjų metų pabaigoje

1 800 PV antrųjų metų pabaigoje

2 000 PV trečiųjų metų pabaigoje

Kaip šis sandoris turėtų būti pripažintas?

AKCIJŲ VERTE PAGRĮSTO MOKĖJIMO SANDORIAI, UŽ KURIUOS ATSISKAITOMA PINIGAIS

Akcijų verte pagrįsto mokėjimo sandorių, už kuriuos atsiskaitoma pinigais, skaičiavimai

Metai	Bendra tikroji vertė	Laikotarpio sąnaudos	Sukauptos sąnaudos
Pirmieji metai	1 500 PV	$1\ 500\ \text{PV} / 3 = 500\ \text{PV}$	500 PV

D Sąnaudos 500 PV

K Įsipareigojimai 500 PV

AKCIJŲ VERTE PAGRĮSTO MOKĖJIMO SANDORIAI, UŽ KURIUOS ATSISKAITOMA PINIGAIS

Akcijų verte pagrįsto mokėjimo sandorių, už kuriuos atsiskaitoma pinigais, skaičiavimai

Metai	Bendra tikroji vertė	Laikotarpio sąnaudos	Sukauptos sąnaudos
Pirmieji metai	1 500 PV	$1\ 500\ \text{PV} / 3 = 500\ \text{PV}$	500 PV
Antrieji metai	1 800 PV	$1\ 200\ \text{PV} - 500\ \text{PV} = 700\ \text{PV}$	$1\ 800\ \text{PV} * 2/3 = 1\ 200\ \text{PV}$

D Sąnaudos 700 PV

K Įsipareigojimai 700 PV

AKCIJŲ VERTE PAGRĮSTO MOKĖJIMO SANDORIAI, UŽ KURIUOS ATSISKAITOMA PINIGAIS

Akcijų verte pagrįsto mokėjimo sandorių, už kuriuos atsiskaitoma pinigais, skaičiavimai

Metai	Bendra tikroji vertė	Laikotarpio sąnaudos	Sukauptos sąnaudos
Pirmieji metai	1 500 PV	$1\,500\text{ PV} / 3 = 500\text{ PV}$	500 PV
Antrieji metai	1 800 PV	$1\,200\text{ PV} - 500\text{ PV} = 700\text{ PV}$	$1\,800\text{ PV} * 2/3 = 1\,200\text{ PV}$
Tretieji metai	2 000 PV	$2\,000\text{ PV} - 1\,200\text{ PV} = 800\text{ PV}$	2 000 PV

D Sąnaudos 800 PV

K Įsipareigojimai 800 PV

AKCIJŲ VERTE PAGRĮSTO MOKĖJIMO SANDORIAI SU ALTERNATYVA MOKĖTI PINIGAIS

Akcijų verte pagrįsto mokėjimo sandoriams, kai pagal susitarimo sąlygas ūkio subjektas arba kita sandorio šalis gali pasirinkti, ar ūkio subjektas už sandorį atsiskaito pinigais (ar kitu turtu), ar išleisdamas nuosavybės priemones, ūkio subjektas tą sandorį arba jo sudedamąsias dalis turi apskaityti kaip akcijų verte pagrįsto mokėjimo sandorį, už kurį atsiskaitoma pinigais, tiek, kiek ūkio subjektas prisiėmė įsipareigojimą atsiskaityti pinigais ar kitu turtu, arba kaip akcijų verte pagrįsto mokėjimo sandorį, už kurį atsiskaitoma nuosavybės priemonėmis, tiek, kiek toks įsipareigojimas nebuvo prisiimtas.

AKCIJŲ VERTE PAGRĮSTO MOKĖJIMO SANDORIAI SU ALTERNATYVA MOKĖTI PINIGAIS

Ūkio subjektas vadovui suteikia 100 teisių į akcijų vertės padidėjimą, laikantis trijų metų įdarbinimo sąlygos. Vadovas gali pasirinkti PINIGŲ IŠMOKĖJIMĄ, lygų akcijos kainos padidėjimui nuo suteikimo dienos iki TEISIŲ SUTEIKIMO DATOS (trijų metų pabaigos) UŽ 100 AKCIJŲ.

Arba vadovas gali panaudoti 100 akcijų pasirinkimo sandorių už panaudojimo kainą, lygią akcijų kainai suteikimo dieną.

Akcijų pasirinkimo sandorio ir teisių į akcijų vertės padidėjimą tikroji vertė suteikimo dieną yra identišką, 10 PV.

Kaip šis sandoris turėtų būti pripažintas?

AKCIJŲ VERTE PAGRĮSTO MOKĖJIMO SANDORIAI SU ALTERNATYVA MOKĖTI PINIGAIS

Šiuo atveju nuosavybės komponento vertė yra $10 \text{ PV} * 100$ akcijų pasirinkimo sandorių = 1 000 PV.

Be to, pinigų alternatyvos tikroji vertė yra: $10 \text{ PV} * 100$ teisių į akcijų vertės padidėjimą = 1 000 PV.

Todėl šiuo atveju skolos komponento vertė yra 1 000 PV, o nuosavybės komponento vertė yra 0 (1 000 PV tikroji vertė – 1 000 PV skolos komponentas).

D Sąnaudos 1 000 PV

K Įsipareigojimai 1 000 PV

ATSKLEIDIMAS

- ✓ kiekvieno susitarimo dėl akcijų verte pagrįsto mokėjimo kiekvienos rūšies aprašymas, įskaitant teisių suteikimo reikalavimus, atsiskaitymo metodą (pinigais arba nuosavybe),
- ✓ priemonių skaičių ir vykdymo kainas,
- ✓ pasirinkimo sandorių kainų modelį,
- ✓ nepastovumą,
- ✓ išlaidas, kylančias dėl įvairių atsiskaitymo būdų ir pan.

PASSFR.EU

A Digital Learning Platform for Generation Z:
Passport to IFRS®

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union